

ÖZET

BAZI YABANI *VACCINIUM* VE *RUBUS* TÜRLERİNDE ANTIOKSİDAN,
FİTOKİMYASAL VE POMOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ

EKE, İhsan

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü

Tarımsal Genetik Mühendisliği Anabilim Dalı

Danışman : Prof. Dr. Sedat SERÇE

Aralık 2017, 40 sayfa

Son yıllarda yapılan bilimsel çalışmalar, insan sağlığının korunması ve hastalıkların önlenmesinde meyve ve sebzelerin oldukça önemli rolleri olduğunu ortaya koymuştur. Son zamanlarda yapılan çalışmalar; üzümü meyvelerin ve özellikle de bu grupta yer alan böğürtlen, ahududu ve maviyemişin fitokimyasal madde içerme oranlarının literatürde belirtilen oranlardan daha yüksek olduğunu saptanmıştır. Bu çalışmada; böğürtlen, ahududu ve maviyemişin yabancı formlarının pomolojik ve fitokimyasal analizleri yapılmıştır. Fitokimyasal madde içerme oranı değerlendirildiğinde sırasıyla en fazla böğürtlen, maviyemiş ve ahududu gelmektedir. Pomolojik yönden ise SÇKM'de asitlikte ve kuru madde oranında en yüksek değeri ahududu barındırmaktadır. Sonuç olarak; çalışmada kullanılan yabancı çeşitler mevcut ve yeni olan ahududu, böğürtlen ve maviyemiş çeşitleriyle kıyaslandığında çalışmada kullanılan çeşitlerin diğerlerine göre fitokimyasal ve pomolojik açıdan daha zayıf olduğu belirlenmiştir. Ancak diğer meyve türlerine göre içerdikleri fitokimyasal oranlar oldukça yüksektir. Gerek sağlık açısından olan faydaları ve gerekse gelecekte yapılacak olan ıslah çalışmalarına ışık tutması bakımından böğürtlen, ahududu ve maviyemişin yabancı formları önem arz etmektedir.

Anahtar Sözcükler: Böğürtlen, ahududu, maviyemiş, üzümü meyveler, fitokimyasallar, antioksidanlar.

SUMMARY

DETERMINATION OF ANTIOKSIDAN POTENTIAL, PHYTOCHEMICAL AND POMOLOGICAL CHARACTERISTICS OF *VACCINIUM* AND *RUBUS* SPECIES

EKE, Ihsan

Ömer Halisdemir University

Graduate School of Natural and Applied Sciences

Agricultural Genetic Engineering Department

Supervisor : Professor Dr. Sedat SERÇE

December 2017, 40 pages

Scientific studies conducted in recent years have revealed that fruit and vegetables play an important role in the prevention of human disease and important for human health. The phytochemical content of fruits and vegetables, especially berry fruits, was found to be higher than those of other fruit and vegetables. Recent studies demonstrated that the berry fruit species, blackberries, raspberries and blueberries in particular, have higher phytochemical than the values reported in the literature. In this study; pomological and phytochemical analyzes of wild forms of blackberries, raspberries and blueberries were studied. When the rates of containing phytochemicals are evaluated, the greatest amounts were found in blackberries followed by blueberries and raspberries. For the pomological characteristics, the highest value of acidity and dry matter content were found in raspberries. As a result; wild species used in the study were found to be inferior in terms of phytochemical and pomological when compared to the other existing raspberry, blackberry and blueberry varieties. However, the wild berry species have higher phytochemical contents when high compared to other fruit species. The wild forms of blackberries, raspberries and blue are important in terms of both health benefits and for future breeding studies.

Keywords: Blackberry, raspberry, blueberry, grape juice, phytochemicals, antioxidants.